

ที่ มขอ.๐๐๒/๒๕๖๓

วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง ห้ามสถานศึกษาปิดบังคั้งนักเรียน/นิสิตนักศึกษาที่ตั้งครรภ์ออกจากสถานศึกษา และมีมาตรการลงโทษหากฝ่าฝืน
เรียน นายณัฐพล ทีปสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ตามที่ประเทศไทยมีสถานการณ์การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นในอัตราที่สูงอย่างต่อเนื่อง และส่งผลต่อคุณภาพชีวิตนักเรียน/นักศึกษา และครอบครัวที่ประสบปัญหานี้ แม้ทุกภาคส่วนได้พยายามป้องกันและแก้ไขปัญหา จนกระทั่งมีการออกพระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.) การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ.๒๕๕๙ ซึ่งเป็นแนวทางช่วยป้องกันไม่ให้เกิดการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ขณะเดียวกันวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ก็ต้องได้รับความช่วยเหลือไม่ถูกทอดทิ้ง

กระทรวงศึกษาธิการเป็น ๑ ใน ๖ กระทรวงหลัก ที่ พ.ร.บ.การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นได้กำหนดหน้าที่และบทบาทสำคัญ โดยกระทรวงศึกษาธิการได้ออกกฎกระทรวงกำหนดประเภทสถานศึกษาและการดำเนินการของสถานศึกษา ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ.๒๕๖๑ ซึ่งกำหนดไว้อย่างชัดเจนในข้อ ๗ เกี่ยวกับนักเรียนนักศึกษาที่ตั้งครรภ์ในสถานศึกษาว่า ต้องไม่ให้นักเรียนนักศึกษาออกจากสถานศึกษาดังกล่าว

มูลนิธิเข้าถึงเอดส์ ได้เปิดสายด่วน ๑๖๖๓ ปรีक्षाเรื่องเอดส์และท้องไม่พร้อมมาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งมีผู้หญิงที่ท้องไม่พร้อมมาปรึกษาเฉลี่ยปีละประมาณ ๓๐,๐๐๐ ราย และร้อยละ ๓๐ เป็นวัยรุ่นที่อายุต่ำกว่า ๒๐ ปี ทั้งนี้ ตั้งแต่มี พ.ร.บ. การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. ๒๕๕๙ มีนักเรียน/นักศึกษาปรึกษาเรื่องที่ถูกสถานศึกษาบังคับให้ออกจากสถานศึกษาด้วยวิธีการต่าง ๆ ไม่ต่ำกว่า ๑๐ ราย มูลนิธิฯ จึงตัดสินใจเปิดศูนย์รับเรื่องร้องเรียน โดยผ่านสายด่วน ๑๖๖๓ และภาคีภาคประชาสังคมในจังหวัดต่าง ๆ ทั่วภูมิภาคตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

อย่างไรก็ดี เมื่อเปิดศูนย์รับเรื่องร้องเรียนอย่างเป็นทางการในช่วงตุลาคม – ธันวาคม พ.ศ.๒๕๖๒ ระยะเวลาประมาณ ๓ เดือน มีนักเรียนและผู้ปกครองได้ร้องเรียนว่า ถูกผู้บริหารสถานศึกษาปิดบังคั้งให้ออกจากสถานศึกษาจำนวน ๔ ราย โดยมีเหตุผลหลักอยู่ ๒ ข้อคือ ๑. นักเรียน/นักศึกษาผิดกฎสถานศึกษา ๒. ประพฤติตัวทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียงของโรงเรียน ซึ่งทางมูลนิธิฯ ได้ลงไปทำความเข้าใจกับผู้บริหารสถานศึกษาตามที่ได้ร้องเรียนมา

การที่ผู้บริหารสถานศึกษาได้บังคับให้เด็กออกจากสถานศึกษาหรือปิดบังคั้งให้ย้ายสถานศึกษาโดยผู้เรียนไม่ได้สมัครใจ ส่งผลให้เกิดความทุกข์ต่อนักเรียนและครอบครัวอย่างมาก นับเป็นการสร้างวิกฤติ ข้ำเติมให้กับนักเรียนมากกว่า การช่วยเหลือและแก้ไขให้นักเรียนที่พลาดได้มีโอกาสเดินหน้าต่อไปได้อย่างเข้มแข็ง และถือเป็นการกระทำที่ละเมิดกฎหมายอย่างชัดเจน

มูลนิธิเข้าถึงเอดส์ สายด่วน ๑๖๖๓ ปรีक्षाเรื่องเอดส์และท้องไม่พร้อม และองค์กรภาคี คือ ตัวแทนสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย เครือข่ายผู้ปกครอง ตระหนักดีว่า ยังอาจจะมึนักเรียนและนิสิตนักศึกษาอีกจำนวนมาก ที่ถูกปิด

บังคั้งให้ออกหรือย้ายสถานศึกษา โดยไม่ได้สมัครใจ และไม่สามารถเข้าถึงความช่วยเหลือในการคุ้มครองสิทธิได้ จึงใคร่ขอให้ทางกระทรวงศึกษาธิการได้แจ้งไปยังสถานศึกษาทุกแห่งให้ปฏิบัติตาม พ.ร.บ.การป้องกันและแก้ไขปัญหาการ

มูลนิธิเข้าถึงเอดส์

48/282-283 ซอย 104 ถนนรามคำแหง แขวง/เขตสะพานสูง กรุงเทพฯ 10240

48/282-283 Ramkhamhaeng Road Soi 104 SapanSoong Bangkok, Thailand 10240

☎ (66-2) 372-2113-4 Fax (66-2) 372-2116 www.aidsaccess.com

ตั้งครรภ์ในวัยรุ่นน พ.ศ.๒๕๕๙ อย่างจริงจัง และหากมีสถานศึกษาใดไม่ปฏิบัติหรือหลีกเลี่ยง ใช้วิธีการทั้งทางตรงและทางอ้อมในการบีบบังคับให้นักเรียนนิสิตนักศึกษาต้องออกจากสถานศึกษาหรือย้ายสถานศึกษาอันเนื่องจากการตั้งครรภ์ โดยไม่ได้เป็นไปตามความสมัครใจของนักเรียนและครอบครัว ให้มีมาตรการในการลงโทษผู้บริหารสถานศึกษาอย่างเด็ดขาด ซึ่งจะเป็นการส่งสัญญาณว่า กระทรวงศึกษาให้ความสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นนตาม พ.ร.บ.และกฎกระทรวงอย่างจริงจัง

ทางมูลนิธิฯ และเครือข่ายตระหนักว่า การจะเปลี่ยนทัศนคติเชิงลบของผู้บริหารสถานศึกษาบางแห่ง ที่จะส่งผลพลิกชีวิตเด็กให้ไปอยู่มุมมืดเป็นเรื่องยากและต้องใช้เวลา แต่การปฏิบัติตามกฎหมายตลอดจนการคุ้มครองสิทธิของนักเรียนนิสิตนักศึกษาให้เป็นไปตามกฎหมายเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็น และหวังว่า นักเรียนนักศึกษาที่ชีวิตได้พลาดไป จะไม่ถูกซ้ำเติมจากผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งมีทัศนคติเชิงลบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอย่างเร่งด่วน

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมวงศ์ อุไรวัฒนา)

รองผู้อำนวยการมูลนิธิเข้าถึงเอดส์ และผู้รับผิดชอบโครงการฯ